

θαυμάσιον τῷ ὄντι τὸ κλίμα τῆς Κρώμνης, θαυμασιωτέρα ὅμως ἢ ἐξυδέρκεια τοῦ μοῦλα!

Τοιοῦτο ἐν γένει τὸ πόνημα τοῦ Κ. Τριανταφυλλίδου ⁽¹⁾, ὅστις διδάσκων ἐν Κερασοῦντι καί, ὡς πάντες σχεδὸν οἱ λόγιοι, εὐτελεῖς ἔχων τοὺς πόρους, ἐπεχείρησε μακρὰν καὶ ἐπίπονον καὶ πολυδάπανον περιήγησιν, ὅπως συλλέξῃ τὰς εἰδήσεις, ὧς ἀναγινώσκουμεν σήμερον τερπόμενοί τε καὶ διδασκόμενοι. Τὸ καθ' ἡμᾶς τοιούτων μονογραφῶν ἢ ἐκπόνησις ἔπρεπε νὰ ἐνισχύεται πρὸ παντὸς ἄλλου, διότι πρὸ παντὸς ἄλλου ἀνάγκη νὰ μάθωμεν τὴν ἱστορίαν ἡμῶν, ὅποιοι ὑπῆρξάμεν καὶ ὅποια ἐπράξαμεν. Τὰ ποιητικὰ διαγωνίσματα διὰ λοιδοριῶν ἐπροίκισαν τὸν ἑλληνικὸν Περνασσόν. Πλὴν τούτου ὁ ποιητὴς ἵνα ἐμπνευσθῇ δὲν ἔχει ἀνάγκην χρηματικῆς ἀμοιβῆς· ὁ Ζαλακώστης παρὰδείγματος χάριν εἶχε κορεσθῇ ἀπὸ τῶν ναμάτων τῆς Κασταλίας, πολὺ πρὶν ἢ ῥαντισθῇ ὑπὸ τῶν ψεκάδων τοῦ Πακτωλοῦ. Τὰ δὲ περὶ τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος καὶ τῶν τοιούτων θέματα, μεθ' ὧς εὐρυΐας καὶ πολυμαθίας καὶ ἂν διεξάγωνται, εἰσὶ πολυτέλεια, ὑπερσάρκωσις ἀνδρωθείσης ἤδη καὶ εὐπαγοῦς φιλολογίας, μὴ ἐχούσης κατεσκληρότα καὶ νήπια τὰ μέλη ὡς ἡ ἡμετέρα ⁽²⁾.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ.

Μετὰ πλείονος περιεργείας ἢ πρὶν ἐσπεύσαμεν νὰ ἐπεξέλθωμεν τὴν ἐκθεσιν, τὴν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐν Ἑρμουπόλει Διοικήσεως τῆς ἀνωτέρω ἐταιρίας εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν μετόχων ⁽³⁾. Λέγομεν δὲ πλείονα τὴν περιέργειαν, διότι μετὰ τὰς εἰδήσεις τὰς ὁποίας, πορισθέντες αὐτοπροσώπως τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐδημοσιεύσαμεν περὶ αὐτῆς τῆς ἐταιρίας, ἐπεχειρήσαμεν καὶ πολυήμερον πλοῦν ἐπὶ

(1) Ἐπειδὴ τῶν « Ποντικῶν » τοπωθέντων μὴ παρόντος τοῦ συγγραφέως παρεξήρησέ τι σπουδαῖον παρόραμα, παρακαλεῖται ὁ εὐμενὴς ἀναγνώστης νὰ διορθώσῃ αὐτὸ, ἀντικαθιστῶν εἰς τὰς σελίδας 296 καὶ 298, στίχ. 11 καὶ 10, τὴν λέξιν « τριακοσίας » εἰς τὴν « τριάκοντα. »

(2) Ἐάν ὁ φιλογενὴς ἀγωνιστὴς τοῦ ποιητικοῦ διαγωνίσματος ἐδαπάνῃ εἰς τύπωσιν καλοῦ τινος βιβλίου ὅσα κατ' ἔτος χορηγεῖ εἰς ἐκεῖνον, καὶ κοινωνητέοντος ἤθελε φανῇ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἤθελε ἀπαθανάτισαι. « Ὅργανον τῆς παιδείας τὸ βιβλίον ἐστὶ », τοῦτο εἶπεν ὁ Πλούταρχος καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἔχωσι διαρκῶς κατὰ νοῦν οἱ θέλοντες τὴν πρόδον τῆς πατρίδος, μιμούμενοι τοὺς αἰμνύστους Ζωσιμάδας. Ὅπως δὲ μὴ ἐκληφθῇ ἀπόλυτος ἡ περὶ διαγωνισμάτων ἡμετέρα γνώμη, σπεύδομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι τὸ προταθὲν ζήτημα διὰ τὴν τετάρτην περίδον τοῦ Ροδολικανικοῦ ἀγῶνος, ὁμολογεῖται ἐκ τῶν κατελληλοτάτων πρὸς διαφώτισιν τῆς νεωτέρας ἡμῶν ἱστορίας.

(3) Γεν. Συνέλ. τῶν Μετόχων τῆς ἑλ. ἀτμοπλ. συγκροτηθεῖσα ἐν Ἑρμουπόλει τὴν 18 Ἀπρίλ. 1866.

δύο ἀτμοπλοίων αὐτῆς ⁽¹⁾, ἵνα καὶ ἰδίαις αἰσθήσεσιν ἀντιληφθῶμεν τῶν πολλῶν κακῶν καὶ τῶν ὀλίγων καλῶν ὅσα ἠκούσαμεν περὶ αὐτῶν.

Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ στηλιτεύσωμεν ἰδιότητά τινα τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος, τὴν μεμφιμοιρίαν, ἥτις ἔχει μὲν τι γενναῖον ἐν ἑαυτῇ, διότι δεικνύει ἀκατάσχετον σπουδὴν πρὸς βελτίωσιν καὶ μείζονα πρόοδον, διασπείρει ὅμως φόβους, δίδει τροφὴν εἰς τὸ φιλόψογον τῶν ἡμετέρων καὶ τὴν καθ' ἡμῶν καταφορὰν τῶν ξένων, ἀποτρέπει τὴν ἀγαθὴν προκίρῃσιν καί, τὸ χεῖριστον, κλονεῖ τὸ θάρρος καὶ αὐτῶν τῶν εἰλικρινῶς καὶ ἀφιλοκερδῶς ἐνεργούντων καὶ κοπιούντων. Καὶ ταῦτα λέγοντες δὲν ἀξιοῦμεν σιωπὴν ὡς πρὸς τὰ κακῶς κείμενα, τὰ ἔχοντα ἀνάγκην διορθώσεως· ἀλλὰ φρονοῦμεν εἰς ἄκρον ἐπιβλαβὲς πρὸς τε τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ ἐθνικὸν συμφέρον νὰ διαλαλῶνται ἀδυσανίστως τὰ ἅπαζ ἀκρίτως ῥηθέντα.

Ἡ ἑλληνικὴ ἀτμοπλοία εἶναι νεώτατον ἱδρυμα, ὑποκείμενον διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης εἰς ἐλλείψεις, μόνον διὰ χρημάτων θεραπευόμενα. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμία ἀτμοπλοικὴ ἐπιχείρησις, χαρακτῆρα ἔχουσα ταχυδρομικὴν, εὐδοκίμησεν ἄχρις ὥρας ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην ἄνευ ἀδράξιν συνδρομῆς παρὰ τῆς ἐξουσίας, ἐννοεῖται ὅτι οὕτε ἡ ἑλληνικὴ εἶναι δυνατόν νὰ εὐδοκιμήσῃ, ἐνῶσα ἡ ἡμετέρα κυβέρνησις δὲν ἀποδίδει τὰ ὀφειλόμενα.

Αἱ κατὰ τῆς ἐταιρίας κατηγορίαι εἰσὶ κυρίως δύο·

α'—ὅτι ἀδεξίως διοικεῖται καὶ

β'—ὅτι ἡ ἐν τοῖς ἀτμοπλοίοις ὑπηρεσία γίνεται ἀτελῶς.

Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἀντικρούουσιν ὁμοφώνως οἱ μέτοχοι τῆς ἐταιρίας, οἵτινες συμφέρον ἔχοντες νὰ ἐξελέγχωσι τὰς ἐλλείψεις, οὐ μόνον ἐγκρίνουσι κατ' ἔτος τὰ πρακτικὰ τῆς διοικήσεως, ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτὰ πρόσωπα ἐκλέγουσιν ἐκ νέου. Φυσικὸν ἄρα τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐάν ἡ διοίκησις ᾔτο ἀναξίαν ἐγκρίσεως, θὰ ἐπῆρχετο κατὰκρίσις καὶ ἀποπομπή. Εἶναι δυνατόν νὰ συνομνύη σύμπας σχεδὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν μετόχων κατὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ συμφερόντων;

Ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας κατηγορίας ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ἐπὶ ἀτμοπλοίων μετερχομένων ἀτμοπλοῖαν καὶ συνεχῶς ὀρμιζομένων χάριν ἐπιδιδάσεως καὶ ἀποδιβάσεως ἐμπροσφυμάτων καὶ ἐπιβατῶν, ἀδύνατον νὰ διατηρηθῇ ἡ τάξις, ἡ ἐπικρατοῦσα ἐπὶ τῶν εἰς μακρὸς διάπλους ὠρισμένων. Καὶ ἀνὰ ἓνα ὑπηρετήν

(1) Τὸ μὲν πρῶτον, τὸ « Βυζάντιον », ἐκιδεσμένο ὑπὸ τοῦ πλοιαρχοῦ Κ. Ν. Σαχτιούρη, υἱοῦ τοῦ ἀσπιδίου ναυάρχου, τὸ δ' ἕτερον ἡ « Εὐνομία », ὑπὸ τοῦ ἐπατρίδου τῶν Ψαρῶν Κ. Ἀγγελικάρα· ἀμφότεροι δὲ ἐφέροντο μετὰ πολλῆς εὐγενείας πρὸς τοὺς πάσης τάξεως ἐπιβάτας καὶ ἐμπεριμένοντες περὶ αὐτῶν.

ἐν διορίσει ἡ ἐταιρία παρ' ἐκάστῳ ἐπιβάτῃ. πάλιν ἡ τήρησις ἐντελοῦς τάξεως θὰ ᾔτο δύσκολος. Ταιαύτη καὶ τοσχύτη ἡ συσσωρεύσις τῶν ἐπιβατῶν.

Καὶ ὁμῶς ἡ πολυπληθεστέρα τούτων τάξις, ἡ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἔχει εὐκολίας ὅσας οὔτε ἐπὶ τῶν γαλλικῶν οὔτε ἐπὶ τῶν αὐστριακῶν πλοίων εὐρίσκει. Οἱ Αὐστριακοὶ καὶ οἱ Γάλλοι παρορῶσι, συνήθως δὲ καὶ κατακρονοῦσι τοὺς τῆς τάξεως ταύτης, ἐνῶ οἱ Ἕλληνες οὐ μόνον ἡπίως φέρονται πρὸς αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ προθύμως ὑπηρετοῦσι, καὶ ὕδωρ ἄφθονον παρέχουσι· διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὶ οἱ Ὁθωμανοὶ τὰ ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια προτιμῶσιν.

Ἡ δὲ ἐν τοῖς θαλάμοις ὑπηρεσία ἐκτελεῖται δεόντως, διότι καὶ οἱ ὑπηρεταὶ εἰσὶ πρόθυμοι καὶ αἱ κλῖναι καθαραί. Οἱ σκιατραπεῖς μόνον δύνανται νὰ παραπνευσθῶσιν ὅτι, εἰ καὶ ἀποτίουσι διὰ τὴν τράπεζαν ὅσα καὶ ἐπὶ τῶν ξένων ἀτμοπλοίων, δὲν δίδεται αὐτοῖς τροφή ἐπίσης ἐκλεκτή· ὅτι εἰ καὶ καθ' ἐκάστην σχεδὸν ἐλλιμενίζουσιν, ὁ ἄρτος εἶναι σπανίως σύνωρος· ὅτι ὁ οἶνος δὲν εἶναι μὲν ἐν γένει ἐκτροπίας, ἀποτροπικῶς ὅμως κινεῖ τὸν λάρυγγα καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀλλὰ μήπως πταίῃ διὰ τοῦτο ἡ διοίκησις τῆς ἐταιρίας; Γινώσκουμεν ὅτι πολλάκις καὶ ἐτιμώρησε καὶ ἀντικατέστησε τοὺς ἐργολάβους· τὸ κακὸν ὅμως δὲν ἐθεραπεύθη, διότι καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ἑλλήνων οὕτω καὶ οἱ ἐργολάβοι νομίζουσιν ἐκυτοῦς ἔχοντας τὸ δικαίωμα νὰ ὦσιν ἐλεύθεροι, ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον ἐν Ἑλλάδι, παραβάται τῶν νενομισμένων καὶ ἀπειθεῖς.

Τὴν διοίκησιν τῆς ἐταιρίας ἐδύναντο ἴσως νὰ μεμψώσιν ὅτι δὲν ἀνχνοῖ τὰ πηλαιοθέντα καὶ συντριβέντα σκεύη, οἱ λησιμονοῦντες ὅτι πάσχει χρημάτων ἀπορίαν. Τὰ καλὰ κόπων καὶ χρόνῳ κτῶνται· μὴ ζητῶμεν ἄρα ἐξ ἀρχῆς τὰ τέλεια. Πολὺ πλείονα δηνάρια καὶ πολὺ πλείονα ἔτη κατηναλώσαμεν ὑπὲρ τῆς καταρτίσεως, φέρ' εἰπεῖν, τῶν σχολείων· καὶ ὁμῶς πολὺ ἀπέχουσι τῶν τῆς Εὐρώπης.

Κατὰ τὴν ἀνὰ χεῖρας ἐκθεσιν, τὰ ἐξόδα τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐγένοντο ἀνώτερα τῶν ἐσόδων ⁽¹⁾, ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας τὰ ἐσοδα τοῦ 1864, ἦσαν ὑπέρτερα τῶν ἐξόδων ⁽²⁾. Προέκυψε διὰ τοῦτο ἐκ τε τῆς διακοπῆς τῶν διάπλων ἐνεκὰ τῆς ἐν Ἀφρικῇ καὶ Τουρκίᾳ χολέρας, καὶ ἐκ τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν τῶν γενομένων εἰς ἀνανέωσιν λεβήτων κλ.

Ἡ ἐκθεσις οὐδὲν λέγει περὶ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένης προτάσεως πρὸς τοὺς μετόχους, περὶ παραχωρήσεως τῶν τόκων εἰς ἀγορὰν νέων ἀτμοπλοίων· ἐδέχθησαν πάντες ἡ οὐ; Πρὸς τοὺς μὴ δεχθέντας πρέπει ἀφεύκτως νὰ δοθῶσιν οἱ τόκοι,

διότι ἠκούσαμεν οὐκ ὀλίγους γογγύζοντας διὰ τοῦτο, ὅπερ ἀσύμφορον.

Καὶ ἄλλα εὐχάριστα ἀναγινώσκουμεν ἐν τῇ ἐκθεσὶ, τὴν τελειοποίησιν τῶν μηχανικῶν σπουδῶν νέων Ἑλλήνων, καὶ τὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς ἐταιρίας κατασκευὴν ἀτμοκινήτων μηχανῶν. Ἀξίᾳ δὲ ἰδίως παντὸς ἐπκίνου ἡ φιλογένεια τῶν διοικητῶν, οἵτινες οὐ μόνον οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν δέχονται, ἀλλὰ καὶ « πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν πληρωμῶν καταβάλλουσιν ἐξ ἰδίων καθ' ἐκάστην ποσὴ οὐκ εὐκταφρόνητα, πολλάκις δὲ καὶ δανείζονται διὰ τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν ὑπογραφῆς » (σελ. 4.). Τοιαῦτα παραδείγματα πρέπει καὶ νὰ κηρύττονται μετ' ἐγκωμίων καὶ ν' ἀμείβωνται.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΙΟΥΛΙΟΥ 15, 1866.

Ὁ βασιλεὺς ἀνεχώρησε τὴν 3 τοῦ μεσοῦντος εἰς Κέρκυραν.

Παρυιτηθέντος τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, διορίσθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ Κ. Ζημπρακάκης.

Πρόταξις τοῦ πανεπιστημίου διορίσθη ἐκ τῶν τριῶν ὑποψηφίων ὁ Κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆς. Κοσμήτορες δὲ τῆς μὲν Θεολογικῆς σχολῆς ὁ Κ. Ραμπότης, τῆς δὲ νομικῆς ὁ Κ. Σαρίπολος, τῆς ἱατρικῆς ὁ Κ. Πρατεντέρης καὶ τῆς φιλολογίας ὁ Κ. Κουμανούδης.

Αἱ οἰκονομίαι ὅσας προκήγγειλε τὸ ὑπουργεῖον ἐγένοντο, ἐγγράφως τοῦλάχιστον· ἐκθεσίς τις δὲ δημοσιευθεῖσα τὴν 29 τοῦ παρελθόντος μηνὸς λέγει, ὅτι ἡλαττώθη ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων κατὰ 1,584,531 δρ. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἐκθεσιν αὐτὴν τὰ μὲν ἐσοδα ἔσονται 26,500,000, τὰ δὲ ἐξόδα 26,727,000, θέλουσι περισσεύσει 227,851 δρ. Αἱ οἰκονομίαι δὲ ἐγένοντο ἐκ παύσεων διαφόρων δημοσίων ὑπηρετῶν. Ὁ κατακυλίσας τοὺς ταλαιπώρους τούτους καταρράκτης ὑπῆρξεν ἀκάθεκτος, διότι τὸ ὑπουργεῖον λαβὼν ἀφορμὴν ἐπαυσεν οὐκ ὀλίγους οὐχὶ χάριν οἰκονομίας, ἀλλ' ἵν' ἀντικαταστήσῃ ἄλλους. Τοῦτο παρατηρεῖται πρὸ πάντων εἰς τὰ ἐξωτερικά. Στρατιωτικὴν δὲ οὐδεμίαν οἰκονομίαν εἶδομεν, ἂν καὶ εἰς τὴν ἐκθεσιν λέγεται ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ἡλαττώθη κατὰ 446,953 δρ.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Ζακύνθου ὁμιλοῦσι μετ' ἐγκωμίων περὶ τῶν ἐξετάσεων τοῦ αὐτόθι ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τοῦ γυμνασίου· ἀξιοῦσι δὲ ὅτι τὸ ἀποτέ-

(1) Ἐσοδα 1,991,456, ἔξοδα 2,685,412. Διαφορά, 693,950.

(2) Πανδ. τόμ. ιγ', σελ. 82 καὶ 188.